

X. CONSUMUL ȘI MEDIUL ÎNCONJURĂTOR

Creșterea economică și dezvoltarea tehnologiilor moderne din ultimele decenii au dus la îmbunătățirea confortului din viațile noastre. Acest fapt a dus la creșterea cererii de produse și servicii și implicit, a consumului de energie și resurse naturale. Modul în care producem și consumăm duce la apariția unor probleme cu impact semnificativ asupra mediului din prezent, cum ar fi încălzirea globală, poluarea, folosirea irațională a resurselor naturale, un management defectuos în domeniul reciclării și afectarea biodiversității ecosistemelor. Calitatea vieții, prosperitatea, bunăstarea și creșterea economică, depind de consumul raționalizat al resurselor disponibile. Pentru a realiza acest lucru trebuie să schimbăm modul în care proiectăm, fabricăm, utilizăm și gestionăm eliminarea produselor rezultate în urma consumului.

X.1. Tendințe în consum

X.1.1. Alimente și băuturi

Consumul mediu anual pe locuitor, la principalele produse alimentare și băuturi.

Trecerea în revistă a principalelor produse alimentare (tab.X.1.1.1) relevă următoarele aspecte:

-au fost înregistrate creșteri graduale la consumul de legume, carne, grăsimi vegetale, bere, pește

-variații nesemnificative au fost înregistrate la cereale, fructe

-a scăzut consumul de ouă, lapte

Tab.X.1.1.1 Consumul mediu pe locuitor, la principalele produse alimentare și băuturi

Principalele produse alimentare și băuturi	UM	Anul 2014	Anul 2015	Anul 2016	Anul 2017	Anul 2018
Cereale și produse din cereale în echivalent boabe	kg	207	211.2	208.4	208.2	205.4
Cereale și produse din cereale în echivalent făină	kg	156.4	159.8	157.6	157.3	155.2
cartofi	Kg	100.8	98.3	95.5	96.6	95.5
Leguminoase boabe	Kg	3.1	3.2	2.1	2.4	4.1
Legume și produse din legume în echivalent legume proaspete	Kg	158	158.5	155.9	162.1	173.5
Fructe și produse din fructe în echivalent fructe proaspete	Kg	80.2	87.8	96	96.1	110.8
Zahăr și produse din zahăr în echivalent zahăr (inclusiv miere)	Kg	21.1	25.6	25.5	25.7	25.4

Carne și produse din carne în echivalent carne proaspătă	Kg	57.8	63.4	65.5	68.4	73.8
Grăsimi vegetale și animale(greutate brută)	Kg	20.3	21.5	21.7	22.1	21.5
Lapte și produse din lapte în echivalent lapte 3,5% grăsime(exclusiv unt)	Kg	251.5	250.7	253.7	251.4	258.3
Ouă	bucăți	246	262	267	255	236
Pește și produse din pește în echivalent pește proaspăt	kg	4.9	5.5	5.9	6.3	6.7
Vin și produse din vin	litri	22.6	19	18	21.8	23.8
Bere	litri	82.1	88.3	88.9	89.5	90.1
Băuturi alcoolice distilate(alcool 100%)	litri alcool pur(100%)	1.2	1.3	1.5	1.5	1.9
Băuturi nealcoolice	litri	153.5	179.3	188.6	213.2	209.8

Sursă: INS(date neactualizate pentru anul 2019)

X.1.2. Locuințe

Numărul mediu de persoane pe o gospodărie

reprezintă populația totală, din perioada de referință, raportată la numărul total de gospodării, înregistrate pe teritoriul României. Din analiza evoluției numărului mediu de persoane dintr-o gospodărie (persoane/gospodărie) (figur nr. X1.2.1.) rezultă o tendință de scădere a numărului de persoane pe o gospodărie, în perioada 2013–2017, în cazul numărului total de gospodării, trendul fiind același, atât în mediul urban, cât și în cel rural.

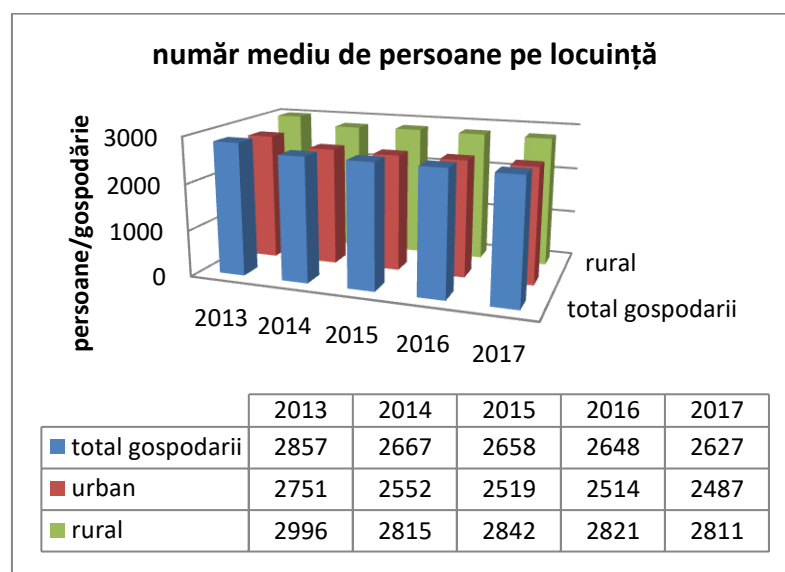

Figura X.1.2.1- Numărul mediu de persoane pe locuință
Sursă: INS(2017 ultimul an actualizat)

Consumul de energie electrică

În locuințe se obține prin însumarea tuturor cantităților de energie electrică furnizată populației de către agenții economici în anul de referință. În anul 2017 consumul de energie electrică în gospodării (figura nr. X.1.2.2.) înregistrează o creștere semnificativă.

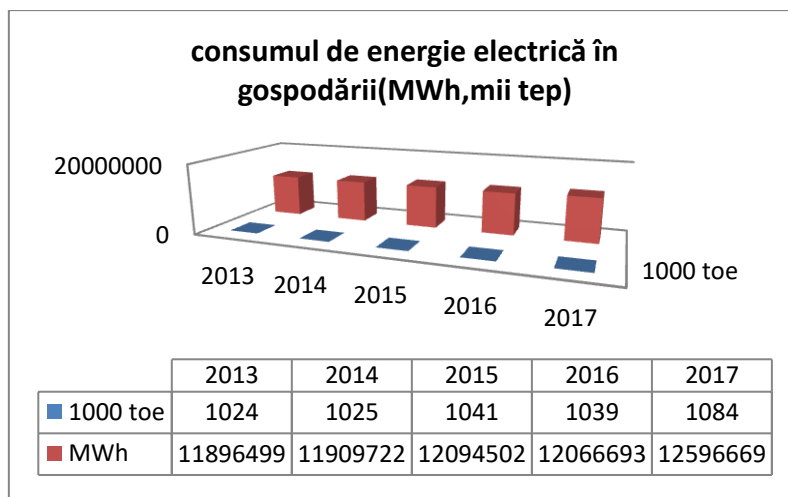

Figura X.1.2.2 Consumul de energie electrică în locuințe
Sursa:INS (2017 ultimul an actualizat)

Cheltuieli de consum medii pe persoană

Ansamblul cheltuielilor efectuate de populație (figura nr. X.1.2.3.) pentru necesitățile de consum curent, intrate în consum (produse alimentare, mărfuri nealimentare, servicii) și contravaloarea consumului uman de produse agroalimentare din resursele proprii ale gospodăriei, pe ultimii 5 ani, evidențiază o creștere a acestora, atât în mediul urban, cât și în mediul rural. Consumul este mai mic în mediul rural față de cel urban, deoarece el se realizează și din producția proprie.

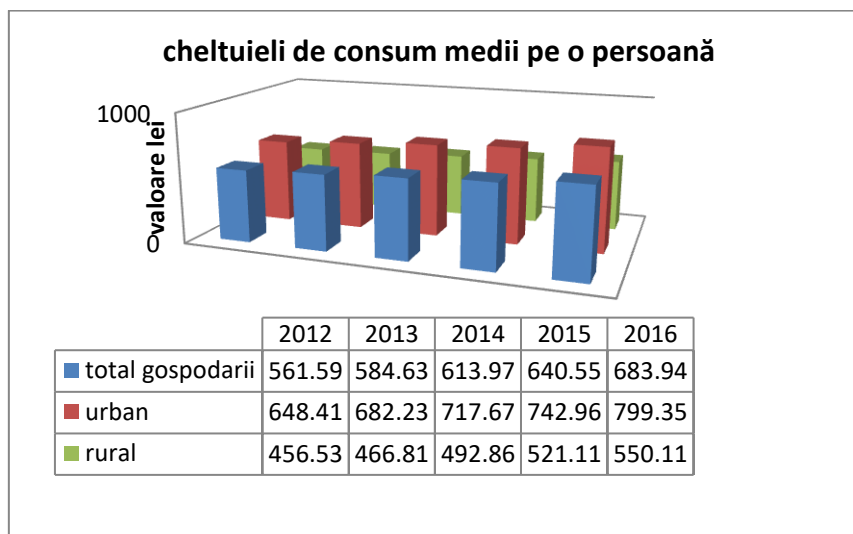

Figura X.1.2.3 Cheltuieli de consum medii pe o persoană
Sursa: INS(2016 ultimul an actualizat)

X.1.3.Mobilitate

Infrastructura de transport eficientă, conectată la rețeaua europeană de transport contribuie la creșterea competitivității economice, facilitează integrarea în economia europeană și permite dezvoltarea de noi activități pe piața internă.

X.1.3.1.Transportul de pasageri

Secțiunea transportul intern de pasageri

cuprinde date care se referă doar la transportul de pe teritoriul național, indiferent de naționalitatea vehiculului de transport, pentru transportul cu autoturisme, cu autobuze și autocare, respectiv cu trenuri pe o perioadă de cel puțin 5 ani. Variabila este calculată din indicatorul pasageri - kilometru (pkm), definit ca transportul unui pasager pe distanța de un kilometru.

Indice la valoarea din 2005, al volumului din anul curent al transportului de pasageri în pasageri-kilometri, raportat la PIB (exprimat în Euro, la rata de schimb a anului 2005)– la nivel național

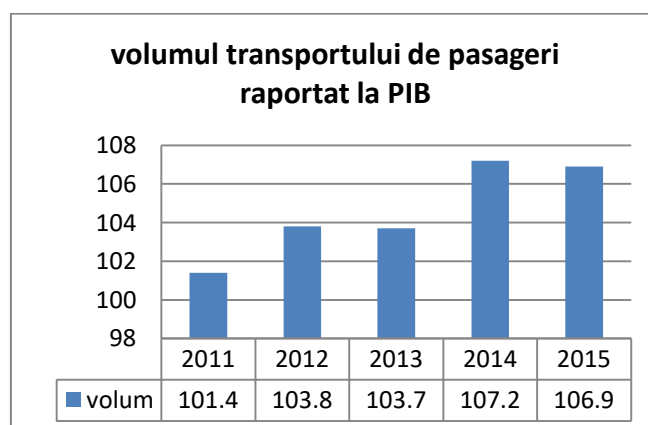

Figura X.1.3.1.1. volumul transportului de pasageri raportat la PIB
Sursa: INS (2015 ultimul an actualizat)

Ponderea fiecărui mod în transportul de pasageri

Acest indicator a înregistrat variații relativ diferite pentru cele trei moduri de transport, astfel:

- în transportul feroviar dacă pentru anii 2012,2014 și 2015 se menține un nivel constant, pentru anul 2013 se constată o ușoară scădere
- în transportul cu autoturisme se observă o scădere în 2012 și o ușoară creștere pentru anii 2013-2015
- în transportul cu autobuze se remarcă o ușoară creștere pentru 2012 , dar o scădere în 2015

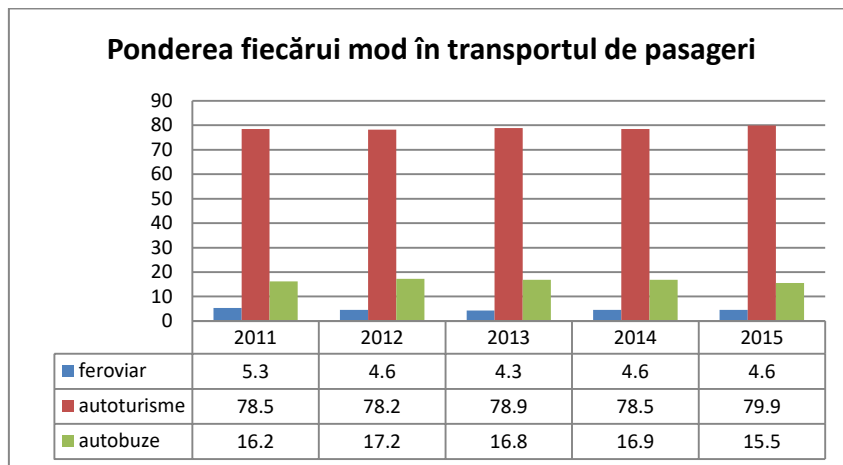

Figura X.1.3.1.2. Ponderea fiecărui mod în transportul de pasageri
Sursa: INS (2015 ultimul an actualizat)

Utilizarea transportului în comun

Volumul transportului public local de pasageri se referă la transportul cu autobuzul și microbuzul, respectiv cu metroul, tramvaiul și troleibuzul. Transportul public local de pasageri cuprinde transportul în interiorul zonei administrativ teritoriale a unei localități, fără a depăși limitele acesteia. Variabila calculată este pasageri-km (pkm), definită ca transportul unui pasager pe distanța de un kilometru. Analizând evoluția utilizării transportului în comun (figura nr. X.1.3.1.3.), se observă o tendință crescătoare în cazul tramvaielor în anii 2013-2014 comparativ cu anul 2015 când a atins valoarea cea mai mică din ultimii 5 ani. În cazul autobuzelor și microbuzelor se constată cea mai mare creștere în anii 2014-2015, în cazul metroulului se menține o creștere constant, iar în cazul troleibuzelor se constată o scădere începând cu anul 2015.

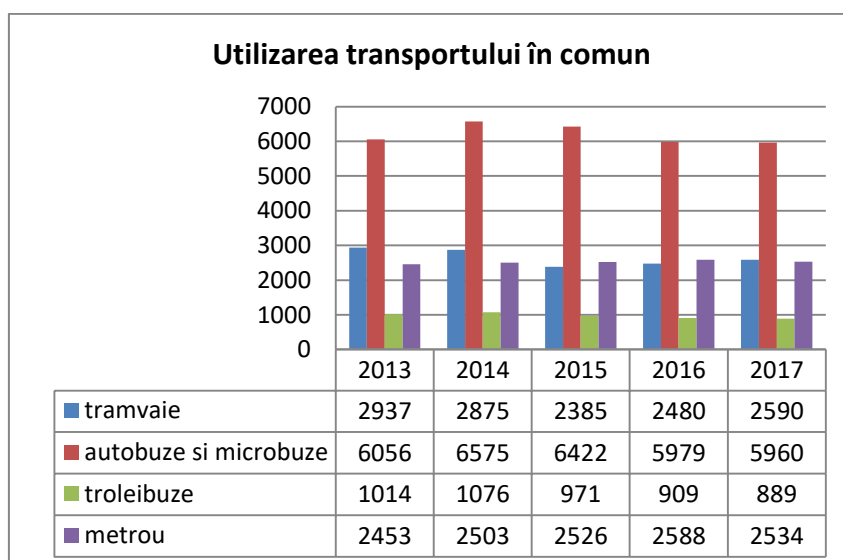

Figura X.1.3.1.3. Utilizarea transportului în comun
Sursa: INS(2017 ultimul an actualizat)

X.1.3.2. Transportul de mărfuri

Transportul rutier de mărfuri cuprinde transportul pe vehicule înregistrate în țara raportoare, iar transportul feroviar și transportul pe căi navigabile interioare includ transportul pe teritoriul național, indiferent de naționalitatea vehiculului de transport, înregistrat pe o perioadă de cel puțin 5 ani. Variabila este calculată din indicatorul tone-km (tkm), definit ca transportul unei tone de mărfuri pe distanța de un kilometru.

Volumul transportului de mărfuri raportat la PIB

Din analiza evoluției cererii de transport de marfă (figura nr. X.1.3.2.1.) se observă o creștere semnificativă pentru anul 2015.

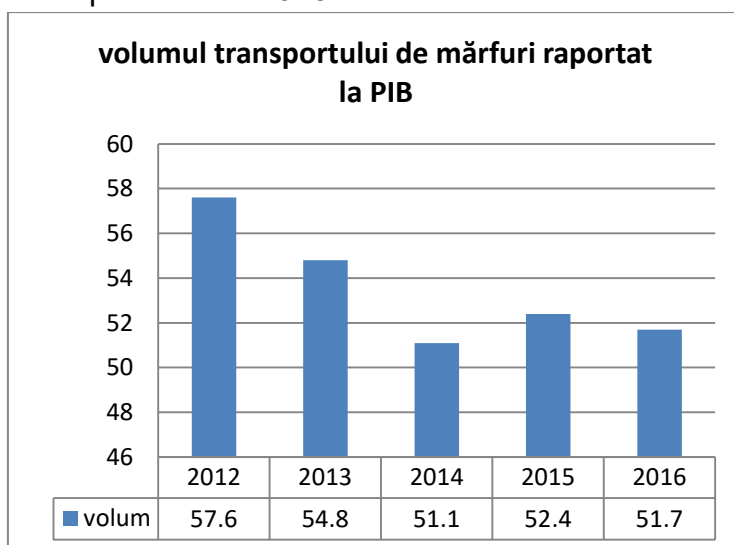

Figura X.1.3.2.1. volumul transportului de mărfuri raportat la PIB
Sursa: INS (2016 ultimul an actualizat)

Ponderele fiecărui mod în transportul de mărfuri

Modurile de transport considerate sunt: a) rutier, b) feroviar și c) căi navigabile interioare. Transportul rutier de mărfuri cuprinde transportul pe vehicule înregistrate în țara raportoare, iar transportul feroviar și pe căi navigabile interioare includ transportul pe teritoriul național, indiferent de naționalitatea vehiculului de transport. Ponderea este calculată din indicatorul tone-km (tkm), definit ca transportul unei tone de mărfuri pe distanța de un kilometru. Se observă că atât în cazul cererii de transport de pasageri cât și a celei de transport de marfă, un procent mare îl deține transportul rutier în detrimentul celorlalte moduri de transport. Obiectivele mobilității durabile necesită transferarea unui volum din ce în ce mai mare din transporturile de călători și de marfă, dinspre șosea spre calea ferată.

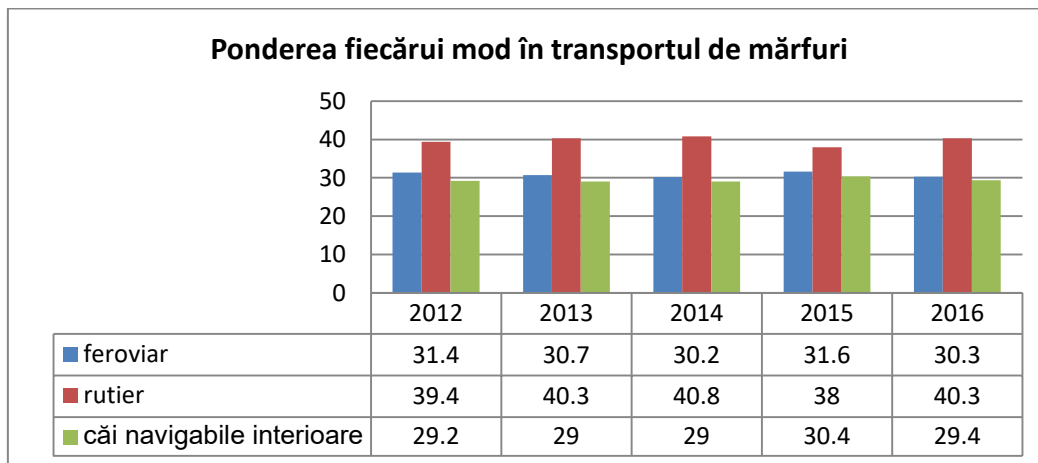

Figura X.1.3.2.2. Ponderea fiecărui mod în transportul de mărfuri
Sursa: INS (2016 ultimul an actualizat)

X.2. Factorii care influențează consumul

Principali factori care influențează consumul:

- Influențele economice
- Influențele demografice
- Tehnologia și inovația
- Influențele sociale și culturale
- Tipurile de consumatori

X.3. Presiunile asupra mediului cauzate de consum

X.3.1. Emisii de gaze cu efect de seră din sectorul rezidențial

La data elaborării raportului nu avem informații pentru anul 2019.

X.3.2. Consumul de energie pe locuitor

În România, consumul final de energie, ce reprezintă cantitatea de energie furnizată consumatorului final în cele mai diverse scopuri energetice, pe locuitor (figura nr. X.1.4.1.) a înregistrat o ușoară creștere în anul 2015, urmată de o creștere semnificativă în anul 2017.

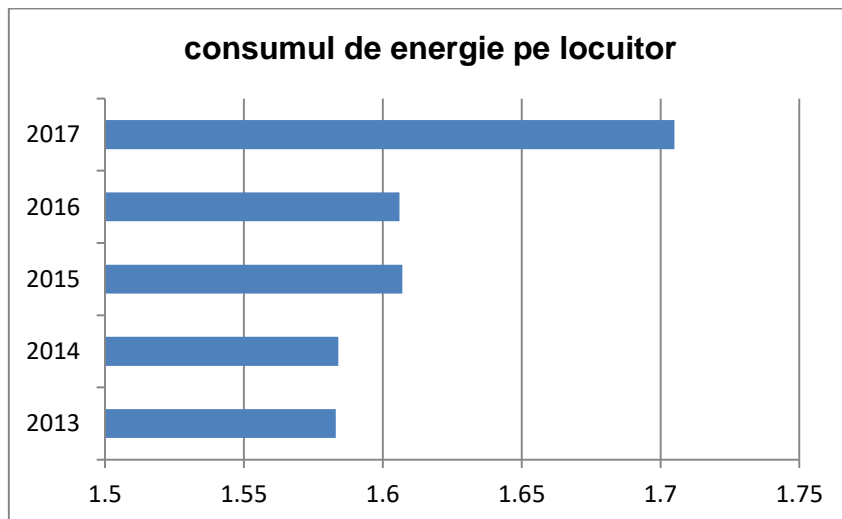
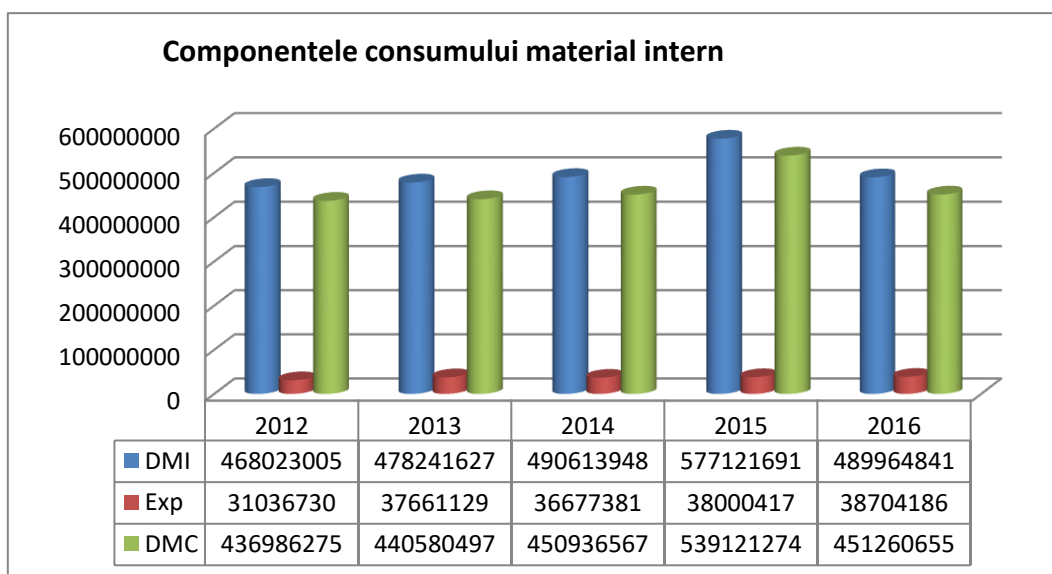

Figura X.1.4.1. Consumul de energie pe locuitor(tep/locuitor)
Sursa: INS(2017 ultimul an actualizat)

X.3.3. Utilizarea materialelor

Consumul intern de materiale (DMC – Domestic Material Consumption) – cuprinde cantitatea totală de materiale utilizate direct în economie (extracția internă utilizată plus importurile). Componentele DMC sunt: intrările directe de materiale (DMI) și exportul de materiale. Acesta asigură elementele de calcul a indicatorilor de decuplare privind utilizarea resurselor. Consumul intern de materiale (DMC) are corespondent „consumul aparent” din economia națională. Există o diferență între consumul intern de materiale și intrările directe de materiale, ca urmare a exporturilor.

Sursa: INS (2016 ultimul an actualizat)

X.4. Prognoze, politici și măsuri privind consumul și mediul

Agenția pentru protecția Mediului Covasna are rolul de a acționa pentru a asigura populației un mediu sănătos în armonie cu dezvoltarea economică și cu progresul social al județului. Misiunea agenției noastre aflate în subordine directă a Agenției Naționale Pentru Protecția Mediului este de a asigura un mediu mai bun în județ pentru generațiile prezente și viitoare și realizarea unor îmbunătățiri majore și continue ale calității aerului, solului și apelor.

Agenția pentru protecția Mediului Covasna își îndeplinește misiunea prin exercitarea următoarelor atribuții:

- planificarea strategică de mediu;
- monitorizarea factorilor de mediu;
- autorizarea activităților cu impact asupra mediului;
- implementarea legislației și politicilor de mediu la nivel local;
- raportările către Agenția Națională pentru Protecția Mediului și Ministerul Mediului, pe următoarele domenii: calitatea aerului, schimbări climatice, arii protejate, contaminarea solului, apă.

În ansamblu pe baza informațiilor centralizate, deținute și prelucrate situația asupra mediului înconjurător în județul Covasna este bună, gestionarea resurselor este durabilă. Tehnologiile noi și inovative precum și aplicarea normelor Europene privind legislația de mediu au avut efect pozitiv în decursul anilor și tendința este de îmbunătățire.

XI. BIBLIOGRAFIE

- *Date furnizate de către Sistemul de Gospodărire a Apelor Covasna*
- *Date furnizate de către Operatorul Regional Gospodărire Comunală SA Sfântu Gheorghe*
- *Date furnizate de către Direcția de Sănătate Publică Covasna*
- *Date furnizate de către Sistemul de Gospodărire a Apelor Buzău*
- *Datele obținute din monitorizarea factorilor de mediu de către laboratorul APM Covasna*
- *Legea 104/2011 privind calitatea aerului înconjurător*
- *Ordinul 161/2006 pentru aprobarea Normativului privind clasificarea calității apelor de suprafață în vederea stabilirii stării ecologice a corpurilor de apă*
- *Date furnizate de Direcția Agricolă a Județului Covasna*
- *Date furnizate de OSPA Brasov*
- *Date furnizate de CRSC Brasov*
- *Date furnizate de ICAS București*
- *Date furnizate de Institutul Național de Statistică și date publicate pe site-ul acesteia*
- *Date furnizate de INMH Bucuresti*
- *Date furnizate de ANM Bucuresti*
- *Date provenite din bazele de date proprii si din rapoartele anuale, periodice si zilnice*
- *Date provenite din rapoartele de implementare ale proiectelor derulate de APM Covasna*
- *Date colectate din aplicatiile si rapoartele nationale SIM ale APM si ANPM*
- *Date și informații furnizate de ANPM*